

Datum: 2025-11-10

Tid: kl. 13:00-16:00

Plats: Sammanträdesrum Silvergruvan, Regionhuset, ingång 4, Västerås

Ledamöter

Silvana Enelo-Jansson (M), ordförande
Margaretha Lundell (L), Förste vice ordförande
Janeth Persson (SD)
Dennis Nilsson (S), Andre vice ordförande
Lennart Engman (V)
Amanda Grönlund (KD), Adjungerad ledamot
Åsa Ernfridsson (S), Adjungerad ledamot

Ersättare

Anna Åkerström (M)
Carolyn Karlsson (SD)
Ingrid Hellström (S)
Mikael Söderlund (M), Adjungerad ersättare
Päivi Kirsilä (V), Adjungerad ersättare

Övriga

Anna-Karin Jansson, verksamhetschef
Eva Wilhelmsson, mötessekreterare

1 Fastställande av föredragningslista**Förslag till beslut**

Den preliminära föredragningslistan fastställs.

2 Föregående protokoll**Förslag till beslut**

Anmäls att patientnämndens protokoll från sammanträdet 2025-09-29 justerats i föreskriven ordning.

3 Justering**Förslag till beslut**

Lennart Engman utses att jämte ordföranden justera dagens protokoll.

4 Nästa sammanträde**Förslag till beslut**

Nästa sammanträde ska äga rum måndagen den 1 december kl 13.00.

5 Muntlig information**Ärendet i korthet**

- Verksamhetschefen rapporterar från Hälsobarometern.
- Analysprojekt Egenvård inom Myndigheten för vård- och omsorgsanalys
- Stödpersonsträff
- Ordförande är kallad till LÖF:s ägarråd den 19 november 2025

Förslag till beslut

Informationen noteras.

6 Återkoppling gällande Patientnämnden och IVO-rapport om förlossning (PK250123)**Sammanfattning**

Patientnämnderna och IVO skriver en gemensam rapport och beslutar gemensamt om ett särskilt fokusområde per år. Årets rapport innehåller patientnämndernas och Inspektionen för vård och omsorg, IVO:s analys av ärenden som rör fokusområde förlossning. Tidigare har Västmanland underlag till rapporten presenterats *Analys av klagomål och synpunkter på vården inom analysområde förlossning under 2024*. Den gemensamma rapporten skulle publicerats innan sommaren med år framflyttad utan nytt datum.

Definition förlossning: Ärenden som avser kvinnans vård i samband med förlossning och eftervård samt vård som ges till följd av problem som uppstått vid tidigare förlossning, oavsett problemområde och även skada på barnet som uppstått under förlossningen.

Förslag till beslut

Informationen noteras

Beslutsunderlag

- Rapport Förslossning Patientnämnd - Inspektionen för vård och omsorg, IVO 2024

7 Verksamhetsplan och budget 2026 Patientnämnden (PK250107)**Sammanfattning**

Verksamhetschefen presenterar. Beslut fattas vid patientnämndens nästkommande sammanträde.

Förslag till beslut

Informationen noteras.

8 Anmälan stödpersonsuppdrag

Antal stödpersoner är 29 st och antal pågående uppdrag är 61 st.

Förslag till beslut

Anmälningsärendet läggs till handlingarna

9 Redovisning av delegeringsbeslut**Förslag till beslut**

Informationen noteras.

Delegeringsbeslut

- PK250019-7 Protokoll över beslut enligt delegation Stödperson november 2025

10 Rapport från ledamöterna**Förslag till beslut**

Informationen noteras.

11 Analys/rapport från Läkemedel (PK250124)**Sammanfattning**

Patienter och närståendes klagomål/synpunkter på läkemedel 2024/2025

Bakgrund till rapporten

Region Västmanland prioriterade under 2017 - 2018 en processöversyn av iatrogent – läkemedelsberoende (orsakat av vården). En arbetsgrupp arbetade förvaltningsövergripande med översynen. Anledningen till översynen var att Västmanland hade en mycket hög förskrivning av beroendeframkallande läkemedel jämfört med riket. Detta hade medfört att många patienter utvecklat ett beroende av dessa läkemedel, vilket inte var avsikten med behandlingen från början. I rapporten från

2020 uppmärksammades att under 2018 ökade antalet läkemedelsrelaterade ärenden. Under samma år införde Region Västmanland en instruktion för att stimulera vetenskapligt förankrade metoder vid förskrivning, uppföljning och utsättande av beroendeframkallande läkemedel.

Syftet var att minska vårdorsakat läkemedelsberoende och förbättra omhändertaget för de som drabbats. Läkemedel som avsågs var opioider, pregabalin, bensodiazepiner, och bensodiazepinliknande läkemedel som använts för smärta, sömnstörning, ångest och oro.

Ärendena kategoriserades utifrån patienters beskrivningar under följande rubriker:

- Abrupt avslut av medicinering
- Läkemedelhanteringsfel
- Utebliven eller försenad medicinering

Sedan processöversynen startade i Region Västmanland har förskrivningen av beroendeframkallande läkemedel minskat. Läkemedelsrelaterade klagomål har ökat något mot tidigare rapportering från 2020, det gäller framför allt utebliven eller försenad läkemedelsbehandling.

De klagomål som är relaterade till att läkemedelsbehandlingen avslutats abrupt och utan nedtrappningsplan har minskat i jämfört med tidigare rapportering.

Vanliga klagomål/synpunkter relaterade till läkemedel handlar om att smärtlindringen inte varit tillräcklig, att patienter blivit nekade eller att smärtlindring uteblivit.

När det gäller läkemedelsrelaterade klagomål finns några synpunkter som är återkommande i fler ärenden, patienter och närstående upplever inte att de har blivit lyssnad på, ett onödigt lidande och att de blivit dåligt bemötta.

Förslag till beslut

Patientnämnden beslutar att godkänna rapporten

Expedieras till

Hälso- och sjukvårdsförvaltningsledningen
Hälso- och sjukvårdsnämnden
Kommunerna

Beslutsunderlag

- Rapport Läkemedel - Patienter och närståendes klagomål/synpunkter på läkemedel 2024/2025

Sammanfattning

Kommunallagen (KL 6 kap. 6 §) ställer krav på att varje nämnd och styrelse ska ha en tillräcklig intern kontroll i sin verksamhet.

Regionen Västmanlands reglemente för intern kontroll (5600-3) syftar till att säkerställa att regionstyrelsen, nämnderna, förvaltningarna och övriga verksamheter upprätthåller

en tillfredställande intern kontroll, dvs de ska med rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande uppnås:

- ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- tillförlitlig, finansiell rapportering och information om verksamheten
- efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, policys, riktlinjer mm
- skydd mot förluster eller förstörelse av regionens tillgångar
- upptäckt av allvarliga fel och eliminering av dessa

Reglementet tydliggör ansvaret för den interna kontrollen samt på vilket sätt uppföljning och rapportering ska ske.

Uppföljning av patientnämndens intern kontrollplan 2026 redovisas i Delårsrapport 2 2026 för patientnämnden

Förslag till beslut

Patientnämnden ger patientnämndens kansli i uppdrag att till nästa nämndsammanträde ta fram en intern kontrollplan för 2026 utifrån riskanalysen.

Beslutsunderlag

- Intern kontroll - riskanalys 2026

6

PK250123

Regionkontoret, Patientnämndens kansli
Anna-Karin Jansson

RAPPORT PATIENTNÄMND - INSPEKTIONEN FÖR VÅRD OCH OMSORG, IVO 2024

Förslag till beslut

Informationen noteras

Ärendet i korthet

Patientnämnderna och Inspektionen för vård och omsorg, IVO, skriver en gemensam rapport och beslutar gemensamt om ett särskilt fokusområde per år. Årets rapport innehåller patientnämndernas och IVOs analys av ärenden som rör fokusområde förlossning. Tidigare har Västmanland underlag till rapporten presenterats *Analys av klagomål och synpunkter på vården inom analysområde förlossning under 2024*.

Den gemensamma rapporten skulle publicerats innan sommaren med är framflyttad utan nytt datum.

Definition förlossning: Ärenden som avser kvinnans vård i samband med förlossning och eftervård samt vård som ges till följd av problem som uppstått vid tidigare förlossning, oavsett problemområde och även skada på barnet som uppstått under förlossningen.

11

PK250124

Regionkontoret, Patientnämndens kansli
Anna-Karin Jansson

RAPPORT LÄKEMEDEL - PATIENTER OCH NÄRSTÅENDES KLAGOMÅL/SYNPUNKTER PÅ LÄKEMEDEL 2024/2025

Förslag till beslut

Patientnämnden beslutar att godkänna rapporten

Patienter och närståendes klagomål/synpunkter på läkemedel 2024/2025

Ärendet i korthet

Patienter och närståendes klagomål/synpunkter på läkemedel 2024/2025

Bakgrund till rapporten

Region Västmanland prioriterade under 2017 - 2018 en processöversyn av iatrogen – läkemedelsberoende (orsakat av vården). En arbetsgrupp arbetade förvaltningsövergripande med översynen. Anledningen till översynen var att Västmanland hade en mycket hög förskrivning av beroendeframkallande läkemedel jämfört med riket. Detta hade medfört att många patienter utvecklat ett beroende av dessa läkemedel, vilket inte var avsikten med behandlingen från början. I rapporten från 2020 uppmärksammades att under 2018 ökade antalet läkemedelsrelaterade ärenden. Under samma år införde Region Västmanland en instruktion för att stimulera vetenskapligt förankrade metoder vid förskrivning, uppföljning och utsättande av beroendeframkallande läkemedel.

Syftet var att minska vårdorsakat läkemedelsberoende och förbättra omhändertaget för de som drabbats. Läkemedel som avsågs var opioider, pregabalin, bensodiazepiner, och bensodiazepinliknande läkemedel som använts för smärta, sömnstörning, ångest och oro.

Ärendena kategoriserades utifrån patienters beskrivningar under följande rubriker:

- Abrupt avslut av medicinering
- Läkemedelhanteringsfel
- Utebliven eller försenad medicinering

Sedan processöversynen startade i Region Västmanland har förskrivningen av beroendeframkallande läkemedel minskat. Läkemedelsrelaterade klagomål har ökat något mot tidigare rapportering från 2020, det gäller framför allt utebliven eller försenad läkemedelsbehandling.

De klagomål som är relaterade till att läkemedelsbehandlingen avslutats abrupt och utan nedtrappningsplan har minskat i jämfört med tidigare rapportering.

Vanliga klagomål/synpunkter relaterade till läkemedel handlar om att smärtlindringen inte varit tillräcklig, att patienter blivit nekade eller att smärtlindring uteblivit.

När det gäller läkemedelsrelaterade klagomål finns några synpunkter som är återkommande i fler ärenden, patienter och närstående upplever inte att de har blivit lyssnad på, ett onödigt lidande och att de blivit dåligt bemötta.

Beslutet skickas till

Hälso-och sjukvårdsförvaltningsledningen

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Kommunerna

12

PK250108

Regionkontoret, Patientnämndens kansli
Anna-Karin Jansson

INTERN KONTROLL - RISKANALYS 2026

Förslag till beslut

Patientnämnden ger patientnämndens kansli i uppdrag att till nästa nämndsammanträde ta fram en intern kontrollplan för 2026 utifrån riskanalysen.

Ärendet i korthet

Kommunallagen (KL 6 kap. 6 §) ställer krav på att varje nämnd och styrelse ska ha en tillräcklig intern kontroll i sin verksamhet.

Regionen Västmanlands reglemente för intern kontroll (5600-3) syftar till att säkerställa att regionstyrelsen, nämnderna, förvaltningarna och övriga verksamheter upprätthåller en tillfredställande intern kontroll, dvs de ska med rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande uppnås:

- ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- tillförlitlig, finansiell rapportering och information om verksamheten
- efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, policys, riktlinjer mm
- skydd mot förluster eller förstörelse av regionens tillgångar
- upptäckt av allvariga fel och eliminering av dessa

Reglementet tydliggör ansvaret för den interna kontrollen samt på vilket sätt uppföljning och rapportering ska ske.

Uppföljning av patientnämndens intern kontrollplan 2026 redovisas i Delårsrapport 2 2026 för patientnämnden